

הדף היומי בהלכה

Dirshu
דרשו ד' ועזו
קרן פולטית לחינוך
עידוד לימוד התורה

יום חמישי ט' באדר א' תשע"ו

הלכות תפילה סימן צ עמוד 246

ב'דף היומי בהלכה' הנלמד היום נעסוק בנושא:

האם צריך לקבוע מקום לתפילה בבית? • באיזה אופן מותר להתפלל בסמוך לפתח בית הכנסת? • האם עדיף שלא להשתמש ב'סטנדר' בשעת התפילה?

האם צריך לקבוע מקום לתפילה בבית?

מי שביתו נמצא במרחק הליכה של יותר מ'מיל' (1,152-960 מטר, לשיטות השונות) מבית הכנסת - פטור מתפילה בציבור. ואם יש באפשרותו לנסוע ברכב - יש אומרים שאף באופן זה נמדד המרחק לפי ההליכה, ורשאי להתפלל ביחידות; ויש אומרים שהמרחק נמדד לפי זמן הנסיעה בהשוואה לזמן ההליכה של 'מיל', שהוא 18 דקות (לשיטה הרווחת), ולכן אם זמן הנסיעה פחות מ-18 דקות - חובה לנסוע לבית הכנסת. ובתפילת ערבית שהיא בלילה, אם אין מי שילווה אותו, אינו מחויב ללכת ביחידות אף פחות ממיל. ובזמננו שהדרכים מוארות - יתכן שהדין שונה. [סעיף טז-ז"ז וס"ק נא-נב; ביאורים ומוספים דרשו, 55 ו-59; וראה שם, 58]

באיזה אופן מותר להתפלל בסמוך לפתח בית הכנסת?

אין להתפלל בטווח של פחות משמונה טפחים (64-76.8 ס"מ, לשיטות השונות) מפתח בית הכנסת, כדי שלא יראה כאילו ההמצאות בבית הכנסת היא עליו לטורח ומשום כך הוא מבכר את הישיבה בסמוך לפתח; וכן כדי שלא תוסח דעתו מכוונת התפילה מחמת העוברים בחוץ. ואם מקומו הקבוע הוא בסמוך לפתח, והפתח אינו פתוח לרשות הרבים - רשאי לשבת שם. וכן ראוי שלא להתפלל במבוא של בית הכנסת, (מלבד הדין שצריך להתפלל בבית הכנסת, ראה סעיף ט וס"ק לח) [סעיף כ וס"ק א]

האם עדיף שלא להשתמש ב'סטנדר' בשעת התפילה?

מצוה מן המובחר שלא תהא כל 'חציצה' בין המתפלל לקיר שלפניו; וחפצים קטנים הנמוכים מעשרה טפחים (96-80 ס"מ, לשיטות השונות) ורוחבם פחות מארבעה טפחים - נחלקו הפוסקים אם הם נחשבים לחציצה. וחפץ העומד במקומו דרך קבע, כגון ארון ספרים, או חפץ שיש בו צורך לתפילה, כגון שולחן או 'סטנדר' - אינם נחשבים לחציצה. ויש אומרים שאדם אחר נחשב לחציצה, וטוב להזהר בכך במידת האפשר. [סעיף כא וס"ק סג, סו, סח וסט; ביאורים ומוספים דרשו, 76]

אתמול למדנו

- מי שביתו נמצא במרחק הליכה של יותר מ'מיל' מבית הכנסת - פטור מתפילה בציבור. ובתפילת ערבית שהיא בלילה, אינו מחויב ללכת ביחידות; ובזמננו שהדרכים מוארות - יתכן שהדין שונה.
- מי שתורתו אומנותו, ואינו מפסיק את לימודו אלא לצרכים הכרחיים, ובמקום לימודו לא מתקיימת תפילה בציבור - רשאי להתפלל ביחידות במקום לימודו הקבוע.
- עשרת הראשונים הבאים לבית הכנסת - מקבלים שכר כנגד כל הבאים אחריהם. ובזוהר הקדוש נאמר כי ראוי שיתקבצו עשרת הראשונים ויכנסו יחד לבית הכנסת.

מחר נלמד

- האם מותר להתפלל מול ציורים ותמונות?
- האם מותר לאדם להתפלל בסמוך לאביו?
- כיצד יש לנהוג כשמתגלה דבר מיאוס באמצע התפילה?